

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petítor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59-ik szám, Kócsk Árpád könyvnyomató-intézete.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Újévre.

A mindenható és mindentudó gondviselő Isten szent nevében köszöntjük az újévet, új áldást kérve tőle hazánkra s királyunkra, népeinkre és nemzetünkre, egyházainkra és iskoláinkra, városunkra és társadalmunkra, szegényre és gazdagra, s mindenkire, ki «honját leli e hazában!» Ez áldás nélkül mire sem mehetünk, s ez áldásban s a mi munkánkban rejlik a mi boldogulásunk titka, mert hát «minden jó adomány és tökéletes ajándék felülről vagyon», s «az Istené az áldás, s az emberé a munka».

Az újévben különösen egyet kívánunk hazánknak és nemzetünknek s főleg városunknak és lakóinak: *társadalmi szabadelvűséget!*

Lapunk mindenha hirdette s hangoztatni fogja mindvégig, hogy az őszinteség és a bizalom a társas érintkezés egyik nélkülözhetetlen feltétele. De ez nem lehet ott, a hol szeretet nem lakozik az emberek szíveiben, az a szeretet, a mivel semmi sem lehetetlen, s a mi nélkül semmi sem lehetséges. Az a szeretet, a mely a biblia szép szava szerint «mindent remél, mindent tűr, mindent fedez, mely nem cselekszik hamisságot s nem gondol gonoszt, hanem keresi az igazságot». Ez a szeretet egymás iránt nem lakozik mi bennünk, épp azért nincs is bennünk a politikai szabadelvűségnek megfelelő társadalmi szabadelvűségünk, zavaros a közvéleményünk, nem biztosak a mi ítéleteink és bágyadt, sőt ingatag és változó a mi társadalmi lelkiismeretünk. Pedig a szabadelvűség s egymás iránti kölcsönös tiszteletünk és becsülésünk nélkül mire sem mehetünk, «mint oldott kéve széjjel hullunk», s nem szolgálhatjuk önzetlenül s egész lélekkel társadalmunk, közművelődésünk és városunk ügyeit. Csakis e társadalmi

szabadelvűség egyetlen szilárd alapja a mi boldogulásunknak, az emberek együttélésének és együttműködésének. Az az egészséges «szociális olaj», mely sok «bajainkat» enyhítené, sok ügyünket előmozdítaná, sok nemes és üdvös eszmét megvalósítana és sok kellemetlen meglepetéstől bennünket megkímélhetne.

Van valami keserű tragikum abban a szomorú tapasztalatban, hogy hirdetjük lépten-nyomon a politikai szabadelvűséget, de annak természetes folyománya: a társadalmi szabadelvűség nem honol szíveinkben, nem hangzik el ajkunkon s nem irányítja egymással való társas érintkezéseinket. Az önérdék s az annak nyomában fakadó bizalmatlanság mintha megmetelyezte volna valónkat, elhomályosította elméinket s elerőtlenítette akaratelhatározásainkat. Azért a bizalmatlanság folyománycént annyi bizonytalanság, tépelődés, kapkodás, iránytalanság s kellemetlennél kellemetlenebb meglepetés a közélet összes ágaiban.

Pedig erős és egységes nemzeti élet, honmentő és honfentartó magyarság s fejlődésképes állami, társadalmi, egyházi, városi és közművelődési élet csak a társadalmi szabadelvűség nevében és jegyében lehetséges most és mindenkoron. Elvégre saját kárunkon okulhattunk volna azon, hogy elérkezett immár ideje annak, hogy jobban szeressük és becsüljük egymást, erősebb legyen bennünk egymás iránt az őszinteség és a bizalom s válllvetve közösen munkálkodjunk a nagy célok megvalósításán.

Az újév új időpontot jelent s jelenthet új elhatározást is. Az új időpontok legalkalmasabbak az új elhatározások megfogadására. Hisz' régi igazság, hogy az emberiség a szerencsétlenség tengerén tanul meg imádkozni. Nekünk is tömérdék a bajunk, tehát itt volna az ideje a komoly magabaszállásnak s az új akaratelhatá-

rozásnak. E magabaszállás és akaratelhatározás pedig szóljon a társadalmi szabadelvűségnek, a mely lerontja a természetellenes választófalakat s megerősíti az egyesítő kapesokat az emberek között. Ne legyen közöttünk a nagy apostol szép szava szerint «sem zsidó, sem görög, sem barbár, sem szabados», mivel «mindnyájan egy mennyei Atyának gyermekei vagyunk.» Az egymás iránt való szereteten és becsülésen alapuló társadalmi szabadelvűségnek eljövételét várjuk és munkáljuk az újévben a mi szíveinkbe, házainkba, családainkba s egymással való felebaráti érintkezéseinkbe, a mihez sok erőt, kedvet és sikert kívánunk mindnyájunknak egyenként és összesen! Úgy legyen!
—k.

Válasz.

Lapunk ez évi 48-ik számában Eperjes város szünügyi bizottságával foglalkoztunk, meggyőződésünk szerint azzal a tárgyilagossággal, a melylyel Eperjes város szünügye iránt mindenkor viseltettünk, de egyúttal azzal az őszinteséggel is, a melyet hasonló elsőrangú, közérdeket képező ügy kimélet nélkül meg is kíván. Tettük ezt azért is, mert Krémer Sándor szüntársulata nem vált meg végképpen Eperjestől, sőt a tavaszi szezonra szerzett joga van. Már csak ez okból is elmulaszthatatlannak tartottuk, hogy elmondván a társulatról itt-iddőzése alatt az elmondható jókat, reámutassunk eltávoztával szünügyünk gyenge oldalára is. Szándékosan hagytuk ez utóbbit utoljára, mert nem lehetett célunk a különben is közönnnyel küzdő szüntársulat működését megbénítani. Ellenben a társulat eltávoztával el kellett mondanunk azokat a hiányokat, mulasztásokat is, a melyeknek pótlása nemcsak közérdeket képez, de a februárban visszavert szüntársulat érdekében is áll. Így különösen reámutattunk arra a mulasztásra, a melyet Eperjes város szünügyi bizottsága a társulattal szemben elkövetett s a mely mulasztás alkalmas volt arra, hogy a szünigazgató társulatának anyagi áldozatokkal járó megerősítését elodázza. Újrat akarjuk vágni annak, hogy ezt a — különben saját érdekében álló — áldozatot továbbra is

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Dr. Meliőrisz Béla „gondolatai”-ból.

(Folytatás és vége.)

Inkább valljam káromat, semhogy meggyőződéseim ellen tegyek valamit!

Légy vallásos, légy jó honfi s akkor ember leszel a szó legnemesebb értelmében!

Szerénység: a jellem egyik ékessége. Szerencsés az, ki észre tudja magát vétetni a szerénység megsértése nélkül.

A legnehezebb feladat: ismerni önmagát; ez kezdete a tökéletesedésnek, de a boldogtalanságnak is.

Halhatatlanná egyedül nagy műveink tesznek, mert míg testünk elporlad, tetteink emléke, illetőleg eredménye megmarad, mint emlékeztető reánk.

Egyik legnemesebb és legfontosabb feladatunkat töltjük be a tanulás által. Tanul mindenki, a ki belátja, hogy mi életének rendeltetése s a ki erkölcsi kötelességét látja kötelessége teljesítésében. Tanulunk mindég, mindenütt és mindentől, illetve mindenkitől; rossztól és jótól egyaránt.

A mely nép törzsfáját legtöbb vér öntöze, az hajt leghatalmasabb ágakat, az virul leginkább.

Tudni magáról, hogy közkedvelt, szeretett ember s a mellett érezni, hogy ezt meg is érdemelte: boldogító tudat.

Igazán az nemes, kinek nemcsak ötágú koronája van, hanem van jelleme, műveltsége, szíve, kit nemcsak ötgöngyös korona, hanem — lelkének nemessége is koronáz.

Miként nincs a földön teljes boldogság, úgy nincs teljes boldogtalanság sem; az lehangol, ez megvigasztal.

Nem valódi tisztség az, melyet osztatlan bizalom nem környez.

Milyen édes tudat lehet az, ha az ember elmondhatja: jót, igazságot akartam, erre törekedtem egész életemben; — tiszteletre, hála, becsülésre méltán számíthatok!

Ha meg vagyunk győződve arról, hogy a rajtunk esett sértés alaptalan, jogtalan: már ez magában véve ír a sértés-okozta sebre.

Írgyeink rágalmái ellen, gyanúsítások között, legjobb asylumunk önnön lelkiismeretünk.

Nincs egy embernek az a szerencsétlensége, mely egy másiknak javára ne válnék.

Előttem egy főtörvény van, ez: az erkölcsi törvény, mely bensőmben lakozik; a többi, emberi törvény csak annyiban tökéletes, a mennyiben megegyez az erkölcsivel!

A karácsonyfa: a jelen családja. Egyesíti ez is, az is a család szerető tagjait, de míg amaz csak névben, emez szívben is.

Megváltás: a bűn büntetésének fellege helyett, a kegyelem áldó fényű sugarainak a ragyogása.

1893-ban.

Az év kezdete: az Isten dicsőségének megújulása!

Tanuljunk a multból s használjuk fel azt a jelenben a jövő számára!

A kötelesség teljesítése: lépcső a tökéletességhez.

Egyenlőség: oly fogalom, melynek a reális életben megfelelő konkrétuma nincs; vagyis: lélek, test nélkül.

Szabadságunk annál nagyobb, minél nagyobb hajlamunk a jóra s az erkölcsi törvény követésére mennél készebbek vagyunk.

Kell, hogy a nőt: szíve; a férfit: értelme vezesse útján; nagy és nemes tette pedig csak a kettőnek szövetezése képesíti az embert.

elodlázassa. Reámutattunk cikkünkben arra is, hogy a szünügyi-bizottság tagjainak túlnyomó részénél hiányzó szakértelem hiányának tulajdonítjuk azt az erélytelenséget, a melylyel tisztében eljár.

Cikkünkre a szünügyi-bizottság egyik tagja terjedős választ küldött be lapunk szerkesztőségéhez, a melyben indokolatlan hangok epés mellékkel *alaptalan*nak nyilvánította a cikkünkben felhozott kifogásokat. Lapunk szerkesztősége tudatta vele, hogy a cikkében felhozott állításainkat megdönteni célzó védekezésnek tárgyilagossá alakban helyet ad ugyan, azonban a közleményt egész terjedelmében lapunk útján közzétenni nem hajlandó. A cikkíró erre visszavette kéziratát s a *Felsőmagyarország* cz. kassai napilapnak küldte be, mely azt közölte is. Szükségesnek tartjuk ennélfogva azt, hogy erre a fontos kérdésre visszatérjünk.

A szünügyi-bizottságnak tisztelt tagja különösen két állításunkat igyekszik mindenáron megczáfolni. Ugyanis, hogy a szünügyi-bizottság a szintársulat működésének ellenőrzésében mulasztást követett volna el; másodsor pedig, hogy a szünügyi-bizottság nem volna ahhoz értő városi képviselőtestületi tagokból szervezve

Hát már bármennyire zokon is esik a szünügyi-bizottság tisztelt tagjának, mi fenntartjuk továbbra is azt az állításunkat, hogy a bizottság »túlnyomó részében« a szünüghöz nem értő tagokból áll s fenntartjuk azt is, hogy éppen ennek következtében nem tudta célra vezetően ellenőrizni a szintársulat működését.

Nem szükséges, hogy közöljük a szünügyi-bizottság névsorát, mert erről bárki — a kit a dolog érdekel — tudomást szerezhet. De ha közölnök is, akkor sem volna ez részünkről személyeskedésre visszavezethető, szándékosan kicsinyítést célzó cselekedet, mert hiszen azzal senki sem érezheti megbántva egyéniségét, ha valamely sajátos, gyakorlati vagy szakképzettséget igénylő állás betöltésére alkalmatlannak nyilvánítatik. Az elvitáhatatlan tény mindig csak az marad, hogy bár Eperjesen 50—60 tanár él, kik közül többnek éppen az irodalom tanítása képezi kenyerét, mindazonáltal nem jutott eszébe azoknak, a kiknek a szünügyi-bizottság legutóbbi szervezésében elsősorban közreműködtek, hogy a sok tanterfű köréből legalább egyetlen egyet bevontak volna a szünügyi-bizottságba! Ha a városi képviselőtestületben nem volna az irodalommal hivatásszerűen foglalkozó tanár-tag, akkor azt mondhatnók, hogy mulasztás történt a városi képviselőtestület megalakításakor. Úgyde nem így áll a dolog. Ugyanis a városi képviselőtestületben véletlenül benne van az egyik helybeli virilis tanintézetnek képviselője, a kit ugyan hiába tennének jogügyi vagy pénzügyi bizottságba, mert az ilyesmitől az ő ideális lelke távol áll. Ellenben városi képviselőtestületünknek éppen ez a tagja ország-világ előtt arról ismeretes, hogy nálánál a magyar irodalomnak alig van régebbi és hivatottabb művelője, sőt éppen a szünügyi-irodalom terén sem egészen ismeretlen. Hazai elsőrangú irodalmi egyesületeink elismerték ezt benne; sajnós, hogy Eperjes város sáfárjainak a szünügyi-bizottság szervezésénél mindez nem imponál. Hangsúlyozni kívánjuk, hogy ezt a példát kizárólag állításunk *alaposágának* legszembetűnőbb igazolásául hoztuk csak fel. Magától értetődik, hogy a szünügyi-bizottságot túlnyomó részében ilyen, vagy ezt megközelítő tagokból kellene szervezni.

A mi pedig az ellenőrzés hiányát illeti, e tekintetben

Tudom, mi a boldogság: amaz érzés, mely akkor származik, midőn másoknak velünk való megelégedését tudjuk és midőn mi önmagunkkal meg vagyunk elégedve.

Hogy van Isten: én azt bizonyítani feleslegesnek tartom magam részéről, mert én még avval sem akarom az ő megdönthetetlen fenségét sérteni, hogy igyekezzem lételet vitatni, bizonyítani. Hisz a bizonyítás által már feltételeztetik az, hogy van szükség a bizonyításra; én pedig nemcsak hiszem, de *ésem is*, hogy van egy Mindenható!

Baj, ha a jellem csak eszköze az észnek, és nincs megfordítva!

Az egész emberi élet: hibáknak halmaza.

Én ki nem mondanám hibám mentegetésénél e szót: »Nem akartam«, mert ez által önön gyarlóságomat, öntudatom hiányát vallanám be.

Hit, Istenfélelem nélkül: nincs élet!

Az ember soha sem oly őszinte, mint a milyennek látszani akar; gyakran palástul használja a látszólagos őszinteséget, való tervet, jelleme elrejtésére; gyakran hibásnak vallja magát, kisebb hibát vesz magára, hogy a nagyobbat elfeledtesse!

Úrrá a jövő nem, egyedül a *mult* tehet!

utalunk a kezeink között levő amaz eredeti okmányra, mely arról tesz tanúságot, hogy a szintársulatnak az a tagja, a kit az előzetes szün-jelentés egy elsőrangú fontosságú, önálló szerepkör betöltőjének nevezett meg, s a ki a szünügyi-bizottság előtt is — tudtunkkal — ilyenek deklarálatot, voltaképen csekély havi fizetéssel alkalmazott, nem önálló szerepkört betöltő tagnak volt szerződtetve. A szünügyi-bizottságnak módjában lett volna erről meggyőződni s a szünigazgatót e hiány pótlására szorítani, ha a szerződéseket előzetesen be-követelte volna. Meg is vagyunk győződve arról, hogy Krémer Sándor szünigazgató, a mennyiben ezt tőle a bizottság kívánta volna, eleget is tett volna a követelménynek. Így azonban a színházba járó közönségnek két hónapon át nélkülözni kellett több nagyon fontos, napról-napra szükséges, önálló szerepkörrel bíró szakértőt. Hogy a szünügyi-bizottságnak nov. 12-iki gyűlése az igazgatót a hiányok pótlására utasította, ez csak némi pótlása a mulasztásnak, mert hiszen a társulat október elején kezdte meg működését. Azután az efféle utasításnak a jövőben sem lesz kellő szankciója; mert ha a társulat február elején újra megkezdé működését s a szünügyi-bizottság csak március 12-ikén veszi észre azt, hogy az igazgató az utasításnak meg nem felelt, abból ugyan semmi haszna sem lesz a közönségnek. Ezért ajánlottuk mi megnehezelt cikkünkben a preventív intézkedést, vagyis a szerződéseknak gondos betekintését, még mielőtt a társulat működését megkezdéné.

A hozzánk beküldött, de visszaadott cikk azt is mondja, hogy... Krémer társulatának sok előnye volt, (pl. hogy az erkölcsstelen, léha irányú darabokat mellőzte stb. Ezt mi is elismerjük)... bár a műsor-összeállításnál nem volt mindig szerencsés keze. Kiütük magunknak ezt a passzust a hozzánk beküldött cikkéből (a kassai lapban közzétett cikkben hiányzik), hogy a szünügyi-bizottsági tag úr szavaival bizonyíthatassuk, mennyire nem teljesítette ellenőrző feladatát a szünügyi-bizottság! Hiszen eddig a szünügyi-bizottság állapította meg a heti-műsort. A minthogy ez nem is lehet másképen! Hajlandók vagyunk még most is azt hinni, hogy ma is így van; csupán a cikkíró szünügyi-bizottsági tag úr pennája járt el egy kissé.

Ezekben tartottuk kötelességünknek védekezni az »alaptalan«-ság vádjával szemben Polémiát nem folytatunk, mert az elmondottak után legfeljebb azt ajánlatjuk, hogy ki-ké érdeklődjék a szünügyi-bizottság szervezete iránt (a szünügygel s irodalommal hivatásszerűen nem foglalkozó tagok neveivel fog ott találkozni, s még azoknak száma is kevés, a kik érdeklődést tanúsítanak a szünpad iránt mint dilettánsok, vagy rendes színházlátogatók). Szívesen felajánljuk ezenkívül bárkinek is, hogy a kezeink között levő okmányt, melyre fentebb hivatkoztunk, betekintse. Alapcikkünkben kiméletesen hallgattunk róla; most azonban — már csak önvédelemből is — nyíltan hivatkoznunk kellett rá.

Végül megjegyezzük, hogy a mennyiben a jövőben a helyi sajtó képviselőjének is helye lenne a szünügyi-bizottságban, ezt ő, mint a sajtónak, eme körédekű kötelességeket parancsoló organumnak munkása, meg-tiszteltetésnek tekinti ugyan, de annak őszinte előzetes kijelentésével, hogy a mulasztást soha sem fogja érdem-nek tekinteni, s szemet húyni azok előtt nem fog soha.

Az élet egy nagy küzdőtér; küzdünk egymás ellen, hogy saját érdekeinket előmozdíthassuk. Szerencsés az, ki tud önmagának használni a nélkül, hogy másoknak ártana.

1894-ben.

...Mert szép az élet, de csak annak szép, a ki élvezni tudja józanul és megérteni képes; olyan az, mint a nap, mely ragyog, fénylik, süt áldóan, mindég, szakadatlanul, csak hogy mi nem látjuk, nem érezzük mindig. El-elvonuló borús felhők, — a gondok, a szomorú, bús gondolatok, tépelődések felhői, — vagy földünk változó forgása, — sorsunk változásai, — tessék lehetlenné, hogy érezzük jótékony melegét és lássuk csodás fényét...

...Legfőképp egy körülménytől óvni én mindenkit tiszta szívemből: az önmagában való töprenkedéstől, mely — úgyszólván — önmagára disputálja a szerencsétlenség érzetét! Ha a töprenkedő, komoly elme ragadja magával túlságosan lényünket, akkor engedjünk némi teret az érzésnek, szívnek; de ha az érzékeny, fájó szív tölti el szerfelett valónkát, akkor hívjuk segítségül a komoly, józan elmét, hogy az egyensúlyt fentarthatassuk. De mindenképpen a bölcs önuralom, önmérséklet az, a mire szükségünk van!...

1895-ben.

Férfi s nő egy egész; boldog az a fél, ki megtalálta a másikat!

Újévi üdvözlések megváltása.

A *Sárosvármegyei Fő. Nőegylet* javára kibocsátott aláírási ívek közül eddig az azokon kitett határnapig: december hó 28-ikáig, a következők érkeztek vissza:

Bárdossy Jenő dr., főispán úr ívén:

Bárdossy Jenő 10 kor.

Tahy József alispán úr ívén:

Tahy József 4 kor., Baán Géza 2 kor., Meliorisz Lajos 2 kor., Úsz Antal 3 kor., Szinyei Merse Félix 3 kor., Vilecz János 3 kor., Körtvélyyessy Béla 1 kor., dr. Dobay Zsigmond 1 kor., Hanusovszky Imre 1 kor., Dobay Béla 1 kor., Tahy Gyula 1 kor., Bánó Aladár 4 kor., Bodon Miksa 1 kor., Sztankay László 1 kor., dr. Máriássy Béla 2 kor.; *összesen 30 korona.*

A csász. és kir. 18-ik tüzérhadosztály-parancsnokság ívén:

A tüzérezred tisztikara: 10 korona.

Palugyay Gusztáv kir. tvszéki elnök úr ívén:

Palugyay Gusztáv 2 kor., Both Gyula 2 korona, Uhlarik Mátyás 2 kor., Semsey Adolf 2 kor., Újházy Árpád 2 kor., Kádas Miklós 2 korona, Urbán Gyula 2 kor., dr. Oravetz Andor 2 korona, Miholics Miklós 2 kor., Tardy József 2 kor., Demény Győző 1 kor., Klein Béla 1 kor., Keczer Imre 2 kor., Fekete Imre 2 kor., Holénia Lajos 2 kor.; *összesen 28 korona.*

Kubinyi Aurél ügyvédi-kamarai elnök úr ívén:

Kubinyi Aurél 4 kor., Szmoligovics Szilárd 2 kor., Krémer Adolf 2 kor., Pollák Jakab 2 kor., dr. Propper Adolf 2 kor., dr. Rosenberg Theofil 2 kor., dr. Sztelho János 2 kor., dr. Engländer Emil 2 kor., dr. Rosenberg Mór 2 kor., dr. Oszvald Tivadar 2 kor., dr. Rosenthal Adolf 2 kor., dr. Sonnenschein Simon 2 korona, Klefner Gyula 2 kor., dr. Balpataky Imre 2 korona, dr. Müller Bertalan 2 korona, Petrik István 2 kor., dr. Turkinnyák 2 kor.; *összesen 36 korona.*

Az Eperjesi Széchenyi-kör ívén:

Ghillány József 10 kor., dr. Horváth Ödön 10 kor., Meliorisz Ilka 2 korona, Moes Eugenia 2 kor.; *összesen 24 korona.*

Hoffmann Mór kir. pénzügyigazgató úr ívén:

Hoffmann Mór 5 kor., Pehovits Ágost 2 korona, Petrovay Gyula 1 kor., Böhm Emil 2 kor., Wetzél Ernő 2 kor., Kwitkovszky Ignác 2 kor., Mauks Pál 1 kor., Nitsche Frigyes 1 kor.; *összesen 16 korona.*

Dr. Szlávik Mátyás koll. igazgató úr ívén:

Csengey Gusztáv 1 kor., dr. Flórián Károly 2 kor., dr. Mikler Károly 2 kor., Peskó Ödön 1 kor., dr. Raffay Ferencz 2 kor., dr. Szlávik Mátyás 1 kor., Teltsch Kornél 1 kor.; *összesen 10 korona.*

Schlott Gyula kir. kath. főgimnáziumi igazgató úr ívén:

Schlott Gyula 2 korona, Tragor József 2 korona; *összesen 4 korona.*

Kubinyi Albert, társad.-egyleti elnök úr ívén:

Kubinyi Albert 4 kor., Oszvald Károly 2 kor., Radvány Kálmán 2 kor., Dessewffy Lajos 2 kor., Maléter Árpád 2 kor., Draskóczy Lajos 2 kor., M. M. 1 kor., Rosenberg Fülöp 2 kor., Katscher János 1 kor., dr. Holénia Gyula 2 kor.; *összesen 20 korona.*

Ne feledjük el az emberiség művelődési tényezői közül a költészetet, — ez fejleszt, ez nemesít!

Boldogság: közel tudjuk magunkat czélunkhoz, s ha elértük: újat tűzünk magunk elé.

«Minden cselekvésnek, minden erénynek alapja: az őnzés». Nem igaz; nem szabad igaznak tartani e mondást; az Isten az altruizmus érzetét is belénk oltotta.

1899-ben.

... Sokáig küzdött, de diadalmaskodik a nap s most százsorozott fényvel mutatja be hatalmát, mert a fénynek, ha sokára is, de győznie kell s az a kereszt (Wartburg tornyának keresztje), mely előtűnt a köd fátylából, mintha lelkébe vésné a csüggedőnek: higgy, remélj, bízzál! Az árnyéket fény váltja fel; az igaznak, jónak diadalmaskodnia kell!

Szeretem a várakat; dobban szívem, büszke kegyeletlőtől dagad a keblem, ha egy épen megmaradt várnak emlékei ereklyéi között járok s tűnődve mereng el a lelkem, az elmulást siratja, ha omladékit látom régi hatalomnak, megtépedt emlékit régi dicsőségnek; de felkeresek, ha csak tehetem, minden romot, hisz azok a kövek — némaságukban — oly beszédesek!

... Hideg őszi szél sívít a lombkoronájától megfosztott erdőkön végig. Nem látom, csak halom, hogy

Kösch Árpád úr ivén:

Thró Gyula 2 kor., Villecz Kamill 2 kor., öz. Villecz Jóbáné 2 kor., Mérey Aurél 2 kor., dr. Mosánszky Titusz 3 kor., Répássy György 5 korona, dr. Schmidt Gyula 3 korona, Csernyiczky János 2 kor., Schustek Nándorné 1 kor., Pramer Lujza 2 kor., König Sándor (Soóvár) 4 kor., Melczér Gyula 2 kor., ifj. Sikorszky Endre (Töltszék) 3 kor., Barts Emil 5 kor., özvegy Bohrand J. V.-né és fia 2 kor., Grieger Tivadar 2 kor., Kösch Árpád 3 kor., Bielek László és neje 5 kor., Schulek Gusztáv 2 kor., Schropfer Antal 2 kor., Korn Vilmos 2 kor., Zsebráczky Géza (Paloosa) 2 kor., Kassay István 4 kor.; *összesen 62 korona.*

Berzeviczy Rezső főszolgabíró úr ivén:

Berzeviczy Rezső 2 kor., Rády Antal 2 korona, Stanczel Géza 2 kor., D. D. 3 kor., S. B. 2 kor., S. Cs. 2 kor., Sz. 1 kor., Stucker István 1 kor., Kassay Vincze 1 kor., Bojarszky Róbert 1 korona, Schréter Gusztáv 1 kor., Hoznek Lajos 1 kor., dr. H. A. 1 kor., L. Viener 1 kor.; *összesen 21 korona.*

Rhody Alajos bártfai polgármester úr ivén:

Korányi Antal 2 kor., Bartsch Gyula 1 korona, Rhody Alajos 3 kor.; *összesen 6 korona.*

M kir. posta- és távirahivatal ivén:

Klekner György 6 kor., Czirbesz Irma 1 kor.; *összesen 7 korona.*

Az Eperjesi Ipartestület elnöksége ivén:

Eperjesi ipartestület 5 kor., Eperjesi ipartestületi betegsegélyező-pénztár 5 kor.; *összesen 10 korona.*

Midőn ezeket a kegyes adományokat ezennel hivatalosan nyugtáznánk, fogadják a nemesszívú adakozók a *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* legőszintebb hálás köszönetét, nemkülönbén legbensőbb szerencsekívánatait az új esztendőre.

Eperjesen, 1901. évi december hó 28-ikán.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet nevében:

Kubinyi Albertné s. k., Dr. Horváth Ödön s. k.,
elnök. titkár.
Kösch Árpád s. k.,
pénztárnok.

H I R E K.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter a kissebeni kir. adóhivatalhoz *Paulovics János* gömnicbányai adóhivatali ellenőrt, adóhivatali pénztárnokká kinevezte.

* **Az eperjesi esküdtészek elnöke.** A kassai kir. ítélőtábla elnöke, az 1897. évi XXXIII. t. cz. értelmében, az 1902. év tartamára az eperjesi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróág elnökül *Uhlarik Mátyás* kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökül pedig *Both Gyula* kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

* **Új felügyelő.** A legigazabb örömmel értesülünk arról, hogy a kassa-oderbergi vasút igazgatósága *Desszoffy Ferencz* főmérnököt felügyelőnek nevezte ki. Kiténtetése alkalmából e kiváló férfiút számosan üdvözölték.

† **Nekrológ.** Részvétellel közöljük az alábbi gyászjelentéseket: *Alulírottak fájdalmas szívvel jelentik, hogy *Tuhrinszky Zsigmond* kereskedő f. é. december 27-ikén délután 2 órakor hosszas szenvedés s a halotti

szentségek ájtatos felvétele után jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemét december hó 29-ikén, vasárnap délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor a Magyar-utca 22-ik számú házból kísérik a helybeli róm. kath. sírkertbe örök nyugalma helyére; az engesztelő szentmiseáldozatot a megboldogult lelkiudveitért december 30-ikán, d. e. 9 órakor a róm. kath. főtemplomban mutatjuk be az egek Urának. Eperjesen, 1901. december 27. Tuhrinszky Károly főgimn. tanár, Tuhrinszky Miklós, testvérek. Tuhrinszky Károlyné szül. Valkovszky Ilka, sógor. Tuhrinszky Anna, Tuhrinszky Viktória unokahúgok. Áldás és béke porainak! — *Alulírottak mély fájdalommal jelentik *Chanath Szilárd* prakfalvi vasgyári mérnöknek f. évi december 28-ikán élte 52-ik, boldog házassága 14-ik évében, hosszas betegség és a végszentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 30-ikán, reggeli 10 órakor fognak a gör. szert. kath. egyháznak szentmisével egybekötött szertartása szerint a prakfalvi templomból az örök nyugalom helyére kísértetni. Prakfalu, 1901. december 28. Öz. Chanath Szilárdné Kovaliczky Gabriella, neje. Szidi, Zeno, Mária, Dénes, gyermekei. Öz. Chanath Jánosné Szkorodinszky Antónia, anyja. Öz. Burik Pálné Chanath Ilona, Zavadzky Antalné Chanath Mária, Schneck Jánosné Chanath Katalin, Kizák Jánosné Chanath Olga, Chanath Irén, Chanath Miklós, testvérei. Kovaliczky Dénes, apósa. Chanath Irénne Viszloczky Irén, Chanath Miklósne Kovaliczky Emilia, Zavadzky Antal, Schneck János, Kizák János, Kovaliczky Zeno, Kovaliczky Pál, sógor. női és sógorai.

* **Karácsonyfa az «Erzsébet-árvaház»-ban.** A szeretet ünnepét, — a karácsonyt, — mélyen megható, szép ünnepélyvel ülték meg a *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet «Erzsébet-árvaház»*-ában is. December 23-ikán d. u. 5 órakor nagyszámú és díszes közönség töltötte meg az árvaház nagytermét, hogy tanúja legyen annak a lélekemelő benső melegségnek, a mely az igazán szerető, tiszta emberszivekből árad szét, áldást, örömet, boldogságot hintvén mindenfelé. A nagyterem közepén díszes karácsonyfa állott, míg a falak mellett végigvonuló hosszú asztalokon a karácsonyi ajándékok voltak kirakva, melyek legnagyobb része nemes emberbarátok áldozatkész adományaiból került elő. A csengetyű hívó szavára párosával léptek be a kis árvák s örömtől ragyogó arccal álltak körül a karácsonyfát. Majd megható imájuk és énekeik után egy leányka és egy ficska hálalkodó költeményeket adtak elő, végül pedig mindnyájan egy szép hazafias dalt énekeltek. Erre dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, az egylet titkára intézett a kis árvákhoz és a közönséghez lelkes, meleg beszédet, a melynek szívből jövő és szívekhez szóló szavai könyeket csaltak a jelen voltak szeméibe. A beszéd nem volt egyéb, mint az ember-szeretet szent érzetének dicsőítése s mint lelkes szózat az árvákhoz, hogy legyenek hálásak a Mindenható iránt, ki sorsukat ily áldottá tette s az egylet és fentartói iránt, kik őket megóvták az elpusztulástól. Különösen megható volt a költői hangulatú beszédnek az a részlete, a melyben az egylet negyvenéves szerepléséről s az e jelentős évforduló alkalmából végbement ünneplésekről emlékezett meg s a melynek kapcsán említésbe hozta az egylet nagyérdemű elnöknőjének: *Kubinyi Albertnének* legfelsőbb kiténtetését is. Erre a

kis árvák egy letakart képet nyújtottak át, a melyet a bevonulás alkalmával magukkal hoztak volt s a melyről titkár a leplet levevén: felmutatta azt s a szép képről az ünneplő elnöknőnek szeretettől sugárzó arca tünt elő. Az egész közönség lelkes éjenzésbe tört ki e nem remélt szép és megható tüntetés alkalmából, s hasonlóan lelkes éjenzéssel fogadta titkár beszédének záró-részletét, a melyben ezer áldást kért az egyletre, a fentartása körül buzgólkodó nemes szívekre és a szegény kis ápoltakra. Ezután *Kubinyi Albertné* elnöknő köszönte meg mely meghatottsággal és bensőséggel az újabb ünneplést, s mondott köszönetet mindazoknak, a kiknek a karácsonyfa-ünnep e fényes sikerében bármilyen részük volt. Végül az ajándékoknak a gyermekek között való kiosztása következett, melynek örömeiben a nemes emberbarátok még soká gyönyörködtek. Itt megjegyezzük azt, hogy az elnöknő sikerült képet *Divald Lajos* úr volt szíves az egyesületnek ajándékozni, ez által az egylet legbensőbb hálájára tevén magát érdemessé. A lélekemelő, szép ünnepélyről szóló referadánkat pedig azzal végezzük be, hogy újabbban is arról biztosítjuk a derék egyesületet, hogy ezen a, nemes czéljával mindenben egyező, szép ünnepen igaz szívvel vettünk részt valamennyien, valamint, hogy igaz szívvel ajánljuk ez egyletet továbbra is a nemesszívú emberbarátok kegyes támogatásába. A jótékonyág erenye a legnemesebb, a mire az ember képes!

* **A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet** javára eszközölt évi gyűjtésnek az eredménye ezúttal is olyan szép és olyan tekintélyes eredményt biztosított, hogy az, egyfelől az egylet fentartását biztosítja, másfelől pedig legékeesebben szóló tanúbizonysága nemesszívú közönségünk áldozatkésztségének. A beérkezett gyűjtőkönyvecskék szerint a következő összegek lettek az egyleti pénztárba beszolgáltatva: I. Bielek Lászlóné és Kösch Árpádné 239 K. 80 fill.; II. Szmoligovics Szilárdné és Horák Húgóné 153 K. 10 fill.; III. Bretz Sándorné és Horváth Gusztávné 183 K.; IV. Horváth Ödönné és Csátary Zsigmondné 190 K. 20 fillér; V. Horváth Ödönné és Thrór Gyuláné 169 K. 10 fill.; VI. Földi Manóné és Nehrer Ágostné 114 K. 60 fill.; VII. Körösy Györgyné és Csegey Gusztávné 161 K. 70 fill.; VIII. Bretz Sándorné és Horváth Gusztávné 167 K. 10 fillért; IX. Uhlarik Mátyásné és Oszvald Károlyné 159 K. 62 fill.; X. Szebhlo Jánosné és Horák Húgóné 153 K. 86 fillér. Az összes gyűjtés 1692 K. 08 fillér. Ez a szép eredmény nemcsak nemesszívú közönségünk igazán páratlan áldozatkésztségét dicséri, de különösen dicséri az egylet igazgató-választmányi tagjainak éppen olyan páratlan buzgalmat és önfeláldozását a gyűjtés eszközzése körül. Azzal a meggyőződéssel közöltük a gyűjtés körül érdemesültek neveit s az általuk gyűjtött tekintélyes összegeket, hogy mindnyájunkat kell, hogy érdekeljen az, vajjon kik veszik ki leginkább részüket az egyleti árvaház fentartásának önmagát megjutalmazó, szép, de fáradtságos, nemes munkájából!

* **Az eperjesi evang. gyámintézetű nőegylet** évről-évre nagyobbodó érdeklődés mellett tartja meg karácsonyfa-ünnepéit. A nagy érdeklődésre való tekintettel, ez évben a Kollégium dísztermében gyűlt össze a nagyszámú közönség s az ev. elemi és polgári leányiskola tanuló gyermekerege, tanítókárának vezetése alatt, decz. 21-ikén d. u. 3 órakor. Egy szép karácsonyi éneknek élénklése után Mayer Évi I. p. o. növendék Szabolcska Mihálynak «Karácsony» cz. szép versét adta elő értelmesen s jó hangsúlylyal, mire ifj. Draskóczy Lajos lelkész rövid imában s alkalmi beszéd. n. szólt a betlehemi Jézusnak születéséről s az egész emberiségre való áldásáról, intve a gyermekeket és a jelenlévőket, hogy tisztelettel s imáddal kövessek őt életük minden pillanatában. Ezután Mosánszky Gyözné elnök, az ev. nőegylet nevében szólva, kifejtette: mily szeretettel s buzgósággal gondol a nőegylet a szegény iskolásgyermekre, mikor — szegénysége dacára — felruhazza a szegényeket s tanszerekkel lát el egyeseket, hogy így lehetővé tegye nekik az iskolába járást. Figyelmezteti a megajándékozandókat, hogy hasonló szeretettel fogadják az ajándékokat s jó tanulással. Isten és szülők iránti engedelmséggel viszonzzák a jótéteményeket; idővel pedig legyenek az ev. nőegylet buzgó tagjai és támogatói. Következett az ajándékoknak: téli ruhaneműnek, csizmának s tanszereknek kiosztása, melynek végeztével Faluba M. III. p. o. növendék a maga s társai nevében megköszönte a jótékony nőeknek fáradságát s jóságát. Egy karéké fejtezte be az ünnepélyes részt. Végül, a mikor már a díszesen megrakott karácsonyfa gyertyácskái szinte teljesen kiégtek, következett a karácsonyfa-fosztás. Nagy örömmel sietett a fa alá minden gyermek, hogy kapjon valamit a fán függő édességből, alma, aranydió stb.-ből s mindegyiknek nagy öröme volt, hogy a csillogó

hullanak, zörögnek a holt falevelek. Fázom! Érzem, itt az ősz, a tél, az elmulás, az enyészet szomorú ideje!... Sietek, gyorsítom lépteimet, mik szinte kopognak a fagyott, meredek úton; sietek, mintha üldözne, kergetne valami, pedig néma, csöndes minden, — talán egymagam járom az erdőt... És hullottak egyre a falevelek, mert ha ideje eljön: nem kell haragos szél, hogy erővel rázza le életadó fájáról; lehull magától is! De búcsúcsókot nyomott reá a nap játszi fénye, mintha mondaná: ne bússulj, kizöldül az erdő újra! Van tavasz, van feltámadás!...

1901-ben.

Duzzadt vitorlával indultam nagy útra,
Telve jó reménnyel s akaratlan jóra,
Vágytam megösmerni tudományt s világot,
Hogy majd önlelkemben gyűjtsak új világot.

Ámde vitorlámat vihar megtépázta,
Túlbecsült erőmet földig megalázta,
És most itt vesztegek gyógyulás révében,
Bízva Istenünknek örök kegyelmében! (San-Remóban.)

Az én lelkem olyan, mint a rab madárka,
Vergődik, küzködik, fogolyként bezárva;
Az én lelkem olyan, mint a roncsolt gályá,
Erőtlén hanyódik a tenger dagályán.
Felemeli néha reménység hulláma,
Hogy majd összetörjön a kétség szikliján!

Igazán lehetetlen ezeket a sebtében kijegyzett sorokat a nélkül olvasni el, hogy könyv ne szívárognon szemünkbe! Hiszen az e sorokat végig tutó szemünk mögött: agyunkban, nyomban újra és újra fel kell támadnia a gyötört tudatnak, hogy mily elmondhatatlan veszteség az, hogy ezt az így érző nemes szívet megdobbanni közöttünk nem fogjuk hallhatni soha többé s hogy ennek az ilyképen gondolkozni tudó tiszta agynak az érző idegszálacskaí szerte foszladoznak és ott porladoznak már a családi sírbolt zavartalan csendességében s békés homályában!

De hadd érezzük azt, mintha ezekben a szép gondolatokban mégis újra, meg újra felénk dobbanna az a nemesen hevülni tudó ifjú szív s felénk szólana az az — ifjú kora dacára is annyi élettapasztalással, annyi életbölcsességgel — megáldott tiszta agy. S igazán keljen visszhang lelkünk húrjain és suttogjuk drága barátunkkal mi is azt, hogy: «Kell lennie túlvilágnak, hol az igazság birodalma van... hol az erenye a maga jutalmát megkapja!»

Korán letűnt tündöklő meteorunk! Ifjú szíved és lelked sugárzó, tiszta fénye örök nyomot hagyott mindnyájunk szívében és lelkében s ez a sugárzó, tiszta fény, ez fogja beragyogni Reád való emlékezésünk világát is és soha se fogja megengedni azt, hogy a Te áldott emlékedre homály borulhasson!

tárgyából neki is jutott valami. Ruhaneműt kapott 7 fű és 16 leány; tanszereket 24 gyermek. — Ugyanez a nőegylet december 24-ikén d. u. 3 órakor egy más karácsonyfát is gyújtott az ev. szegények házában a gyülekezet szegényeinek, a mikor is Liptai Lajos lelkész intézett a szegényekhez tónyelvű beszédet, melyben rámutatott a szegényeknek elhagyatottságára s arra a keresztyéni gondozásra, melyben az ev. nőegylet részéről részeseülnek. Utána Mosánszky Győzőné elnöknő figyelmeztette s kérte a szegényeket, hogy egymást megbecsülve és szeretve, egyetértésben éljenek egymással a szegények házában. A fényben úszó karácsonyfa könyveket csalt ki minden jelenlevőnek szeméből. Tíz szegény nő kapott itt ruhaneműt s ünnepi kalácsot. Az ev. gy.-i nőegylet buzgó hölgyeinek szeretetmunkája évről-évre nagyobb mértékben termi igaz gyümölcseit: ébreszt ker. szeretetet és szerez örömet s boldogságot.

* **Nyilvános nyugtázás és köszönet.** *Meliórisz Ilka* úrnő öngyógyása szíves volt egyetünk pénztárába egy darab 200 korona névértékű s 4 és fél %-al kamatozó értékpapírt szolgáltatni be, azzal az óhajással, hogy ez, korán elhunyt s oly általánosan és oly méltán gyászolt kiváló fiának: dr. *Meliórisz Béla* jogtanárnak nevével nevezetvén: örök időkön keresztül az egyleti «Erzsébet-árvaház» javára gyümölcsöző alapítványul szolgáljon. Midőn ennek az értékpapírnak a pénztárba történt bevételezését ezennel a legmelegebb hálával, nyilvánosan elismernék: egyetünk nevében készsággal biztosítjuk a nemes alapítványt tevőt arról, hogy a nagylelkű alapítványt mindenkor *Dr. Meliórisz Béla emlékalapítvány* név alatt fogjuk, — az alapítványi összegnek érintetlenül leendő megtartása mellett, — a megjelölt célra felhasználni, s hogy igaz kegyelettel fogjuk a magunk részéről is megőrizni emlékét a kiváló fiúnak, kinek kora halálával oly számos nemes ügy és cél szenvedett pótolhatatlan veszteséget! Eperjes, 1901. évi december 24-ikén. A «Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet» nevében: *Kubinyi Albertné* s. k., elnök. *Dr. Horváth Ödön* s. k., titkár. *Kösch Árpád* s. k., pénztáros.

* **Nyilvános köszönet.** A Sárosvárm. Jótékony Nőegylet «Erzsébet-árvaház»-ában megtartott karácsonyfa-ünnepély sikeréhez számosan kegyeskedtek adományokkal hozzájárulni. Így készpénzt ajándékoztak: Emberbarát 30 kor., Kubinyi Albertné 10 kor., Oszvald Tivadarné 10 kor., Dite Venczel 10 kor., Frechtmann Salamon 10 kor., Raisz Viktorné 8 kor., Propper Adolfné 5 kor., Eger Ferencné 5 kor., Szemere Mártonné 5 kor., dr. Krausz, ezredorvos 4 kor., Schmidt Gyuláné 4 kor., özv. Kösch Frigyesné 4 kor., Uhlarik Mátyásné 4 kor., Sztelho Jánosné 4 kor., dr. Breyer Adolf 2 kor., özv. Kovaliczky Mihályné 2 kor., Bleuer Józsefné 2 kor., Klefner Irén 2 kor., Keszlbauer Sándor 2 kor., N. N. 60 fillér. Összes készpénzbeli adományok: 123 kor. 60 fillér. Ruhaneműket, tanszereket, élelmi- és játékszereket stb. ajándékoztak: Bielek Lászlóné, Bleuer Józsefné, Both Gyuláné, Csatáry Zsigmondné, Csizsek Jenő, Gerő Mihály, Grieger József, Horák Hugóné, Horváth Ödöné, Jakobei Dezsőné, Jarmay Béláné, Krausz Ágostné (Grác), Krayzall Kálmáné, Kubinyi Albertné, Lakner Árpádné, Mosánszky Győzőné, N.-Sárosi Múmalom, Putschalkó Marian, Quirsfeld János, Raisz Edéné, Révai Samu, Scholze Appolónia, Schroeffer Antal, Semsey Adolfné, Szmoligovics Szilárdné, Zahler Zsigmond, Zavatzky Szilárdné. Végül kiemelendőnek tartjuk, hogy a karácsonyfa feldíszítésének munkáját a legnagyobb izléssel Nehrer Nelli, Szmoligovics Manyika, Jarmay Béláné és Pócza Ferenc sziveskedtek végezni. Mindezek a nemeslelkű adakozók s általában mindazok, a kik az egylet ez ünnepélyének sikerét bármiképen előmozdítani kegyeskedtek, valamint, a kik részvételükkel annak fényét előmozdították, fogadják ez úton az egyletnek legmelegebb hálás köszönetét!

* **Nyilvános köszönet.** *B. L.* úr a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet árvaháza javára 40 koronát volt szíves ajándékozni; mely összegért hálás köszönetet mond: Eperjes, 1901. évi december hó 25-ikén. *Kösch Árpád*, pénztárnok.

* **Köszönetnyilvánítás.** Özv. *Meliórisz Ilka* 200 koronás alapítványt tett az eperjesi ev. gyámint. nőegyletnél korán elhunyt s derék, egyetlen fiának, dr. *Meliórisz Béla* koll. jogak. rk. tanárnak emlékére, a melynek kamatait nevezett nőegylet saját jótékony céljaira fordíthatja. *Dr. Florián Károly* jogak. rk. tanár, édesapjának emlékére, 200 koronás alapítványt tett ugyanezen nőegyletnél a diakonissza alapja javára. Mindkét alapítónak hálás köszönetet mondunk a szép adományért, a melylyel egyrészt kedveseiknek emlékét oly szép, kegyeletes módon megőriztették, másrészt ev. gyámint. nőegyletünket magasztos hivatásának betöltésében segítik. A szép tett legjobb bizonyítéka a jótévedők gondolkodásának s nem szorult dicséretre. Hasonlóan megemlékezett rólunk az ev. egyetemes gyámintézet is, a mennyiben 50 koronát juttatott pénztárunknak a diakonisszai fontos intézmény gyámoltására s egyetünk nőinek buzdítására. Eperjesen, 1901. évi

decz. 27. *Dr. Mosánszky Győzőné* elnök, *Mayer Endre* titkár, *Vogel Béla* titkár.

* **Pokoli sötétség.** ... És sötétség borítá a földet — mondja a biblia, — de az Úr «legyen» szavára «lőn világosság». Úgy látszik Eperjesen is csak az Úr oszlatja el a sötétséget s nem a villamos-lámpák, a melyek a reggeli órákban a püspöki palotától egészen a vasúti állomásig ugyancsak sötétséget árasztanak. Pedig tudvalevőleg éppen arra vezet az út az állomásra, s reggel 6 óra után indul a kassa-budapesti vonat. A mult napokban, főleg sáros időben, vakmerőség-számba ment reggel a vasút felé menni. Azt kérdelem tehát: az ember van-e a villamosság, vagy a villamosság az ember kedvéért? Azért hát legyen a hajnali órákban is semmi pokoli sötétség, hanem «több világosság!»

* **Ingyenes karácsonyi ajándék!** Hát ez bizony egy kissé furcsán hangzik a mai pénzünyos világban. Pedig igaz! A *Pesti Napló*, Magyarország e legrégebb és legelőkelőbb napilapja, kedveskedik vele előfizetőinek. Áll pedig ez az ajándék egy értékes kötetű s gyönyörű díszműből, a *Költők Albuma*-ból, a mely közel félszáz költő műveiből közöl válogatott szemelvényeket, költészetünk gyöngyeit, lelki gyönyörűségét minden művelt magyar embernek. A díszmű, mely először a Lampel Róbert es. és kir. udvari könyvkereskedésének kiadásában (56 korona bolti áron) jelent meg s a melyet dr. Radó Antal, a Kisfaludy-Társaság tagja szerkesztette, a *Pesti Napló* ez új kiadásában a tavalyi Himty-Albumnál jóval nagyobb formában, gazdagon illusztrálva és rendkívül díszes, jelentékeny bővített kiadásban fog megjelenni. A *Költők Albuma* a *Pesti Napló* új kvart-kiadásában minden állandó előfizető karácsonyi ajándékul megkapja. És megkapja díjtalanul az is, a ki ez év bármely napjától egy félévre megszokás nélkül fizet elő a *Pesti Napló*-ra.

* **Karácsonyi és újévi ajándéknak** alkalmas órákat *öt évi jótállás mellett*, divatos és elegáns arany-ezüst ékszerket, chinazüst dísz tárgyakat hitelképes egyéneknek *részletfizetésre* is szállít *Polgár Kalman* mű-órás és ékszerész, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. sz. E régi és hírneves czég 2000 illusztrációval ellátott árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi. Vidéki megrendelésekre különös figyelem fordítatik.

* **Tartalékos tiszteknek és hadapródoknak** szükséges egyenruhákat és felszereléseket előírás szerint legjutányosabban és szolid kivitelben készit *Falkenflug és Gottlieb* egyenruházati és hadi-felszerelési intézete — Budapest, IV. ker., Váci-utca 34., Kotild főhercegnő ő es. és kir. fensége palotájában. — Árjegyzékét és egyéb felvilágosítást ingyen és bérmentve küld ezen előszórn és megbízható czég.

* **Messmer-tea** a legjobb reggeli, frissítőleg hat szellemre és testre egyaránt és még a legérzékenyebb gyomor is elbírja. Messmer kiváló keverékei a finomabb üzletekben kaphatók. Próbacsomag 100 gramm tartalommal 1 kor. és 1 kor. 25 fillér.

* **Gyorsabb közlekedés Kassa és Budapest közt.** Nagyön üdvös eszmét óhajt megvalósítani Abaúj-Tornavármegye közönsége akkor, a midőn Kassa és Budapest között gyorsabb összeköttetést kíván létesíteni. Arról van ugyanis szó, hogy a Kassa és Budapest között közlekedő gyorsvonatok menetsebessége az eddigittől eltérőleg egy órával gyorsíttassék, úgy, hogy a gyorsvonatok a mostani 5 és fél órási idő helyett *4 és fél óra alatt* érjék el a fővárost és viszont a fővárosból jövő gyorsvonatok Kassát. Ebben a tárgyban Abaúj-Tornavármegye közigazgatási bizottsága és Kassa városa együttesen feliratot intéznek a kereskedelmi miniszterhez. A terv szerint a gyorsvonatok Kassától Budapestig csakis Forrócsencs, Miskolczon, Kaálkapolnán, Füzesabonyban és Hatvanban állnának meg. Az eszmét mindenesetre méltányolni fogja a kereskedelmi miniszter is és hozzájárul ahhoz, hogyha Felső-magyarország többi városai is hasonló kérelmet terjesztenek a miniszter elé. Ajánljuk tehát az ügyet Eperjes sz. kir. város tanácsának figyelmébe is.

* **Az Egyetértés** 36-ik évfolyamát kezdi az 1902-ik évben. Legtartalmasabb s igazán *nemzeti* lapnak ismertette el a művelt olvasóközönség. Iránya független minden párttól. Osztályérdeket nem ismer s a felekezethez tartozók üldözi. A gazdaközönség érdekeit s a nemzeti ipart és kereskedelmet egyaránt védelmezi. Tisztviselőink jóllétének s függetlenségének nagy érdekeiért első-sorban száll síkra. Tanáraink s tanítónk nemes munkálkodásában a nemzet jövőjének biztosítását látja. Történelmi egyházaink minden igaz érdekét szívén viseli. A külföldről beszívárgott klerikális és gyűlölködő szellemet kiirtani törekszik. Ellenzéki lap. A kormányt szigorúan ellenőrzi és bírálja, de nem személyeskedik. Más, mint magyar érdek, nem ismer. Egyetlen lap, mely az *országgyűlés tárgyalásait* igazán és *kimerítően közli*. A közgazdasági kérdéseket bőven és elfogulatlanul tárgyalja. A hírszolgálatban pontos, gazdag és tisztességes. Szépirodalmi tartalma páratlan. Itt jelennek meg a tiszta magyarság legnagyobb írójának, Eötvös Károlynak remek művei. Most kezdi meg a «Nazarénusok» című nagy művét. A mult század

negyvenes éveinek korrajza lesz ez. Oly mű, mely gyönyörrel és bámulattal tölt el mindenkit s melynek párját a külföldi irodalom se ismeri. Azután jön a «Balaton körüli utazás» folytatása, továbbá «Gróf Károlyi Gábor titkos följegyzései» s a «Bakony erdeje». Korszakos művek mind. Az *Egyetértés* kiadóhivatala (Budapest, IV. ker., Papnövelde-utca 8.) szívesen küld mutatványszámot mindenkinek, a ki ily kérelemmel hozzá fordul. Az *Egyetértés* előfizetési ára 1 hónapra 3 korona 60 fillér, negyedévre 10 korona.

* **A vigéczek ellen.** Kiváló örömeinkre szolgál konstatálhatni, hogy a kassai kereskedelmi és iparkamara kezdeményezése folytán *Sáros-, Zemplén-, Szepes és Ungmegyék* lelkes alispánjai felhívták megyéik összes szolgabírói hivatalait és rendezett-tanácsú városainak polgármestereit, hogy az 1900: XXV. t.-czikket és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 27,483. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet a legnagyobb eréllyel és szigorral hajtsák végre és úgy az osztrák, mint a fővárosi és más hazai vigéczek törvényellenes üzelmét drákói szigorral és vas eréllyel szüntessék meg, és az ellenőrzés foganatosítása céljából a hivatolt rendeletnek a körjegyzők kezeihez leendő kiosztása mellett a községi előjárókat az szigorúan utasítsák. Öszinte szívből gratulálhatunk az említett nemes vármegyék kereskedőinek és iparosainak, hogy jogos érdekeik oly hatásos és hazafias védelemben részeseülnek.

* **A «Wiener Mode» és a bécsi ízlés külföldön.** A *Neue freie Presse* tudósítása szerint egy Liverpoolban lakó bécsi hölgy toilette-választása alkalmával «most fashionable»-nak a *Wiener Mode*-t tüntette ki, mint legsikkesebb divatlapot; a bécsi ízlés teljes diadalt aratott Angolhonban. Előttünk fekszik ezen divatlap január 1-sei 7-ik száma fölötté elegáns kivitelben s dúsgazdag tartalommal. Divat-csevegés a bekezdése, követi ezt beható divat-tudósítás díszes rajzokkal. A regény folytatását is közli a lap, valamint kisebb tárczát Hoffmann-Drecherichtől, úgyszintén több más czikket kívül — negyedévi melléklet gyanánt — egy dalt közöl énekek és zongorának Rückauf Antaltól. Melléklete a lapnak a gyermekdivat 4-ik száma, valamint szabászati minták. Ezen füzettel kezdődik az új évnegyed. Előfizetéseket elfogadnak a könyvkereskedések, valamint a *Wiener Mode* kiadóhivatala, Wien, VI., Gumpendorferstr. 87.; előfizetési ár $\frac{1}{4}$ évre 3 korona.

* **«Birtokrendezések»** czim alatt *Krisztinkovich Fede* földművelésügyi miniszteri osztálytanácsos tollából nagy-érdékű közgazdasági munka jelent meg a Pallas irodalmi részvénytársaság kiadásában. A 118 oldalra terjedő s két térképmeléklettel ellátott könyv arról a tanulmányról számol be, melyet szerző, a földművelésügyi miniszter megbízásából ez év őszén az osztrák, bajor, württembergi és badeni birtokrendezések ismeretése céljából végzett. Az érdekes jelentés bevezető része hazai viszonyainkkal is foglalkozik, tárgyalja a birtokrendezések ügyének történeti fejlődését, a mai jogállapotot s a felmerült panaszokat és óhajokat; zárszavában pedig az állami feladatok körét jelöli meg s részletes vázlatot nyújt a nem sokára munkába veendő új tagosítási törvény alapvonalaihoz, kifejtvén, hogy a birtokrendezési eljárást a magyar kisbirtokos-osztály talpraállítása érdekében nálunk is egyszerűsíteni kell. A délnémet államok birtokrendezési szabályait és intézményeit tisztán gyakorlati szempontból, nyilván a gazdaközönséggel kívánja ismertetni a szerző, s nemcsak ismerteti, hanem bírál is. Sokoldalú megfigyelésit tömör rövidséggel, de mindvégig érdekesen adja elő s eszmegazdag munkájában bizonyára a legolvasottabb könyvek egyikét küldi a karácsonyi piacra. Az ország gazdaközönsége nagy érdeklődéssel fogadhatja Krisztinkovich újabb művét, melylyel ezúttal a haza birtokrendezések ügyének tett igen hasznos szolgáltatást. A függelékül csatolt színes nyomású tagosítási térképek egy közeli osztrák község határának rendezés előtti és utáni állapotát s a birtokrendezések szembe-tűnő hasznát illusztrálják. A díszesen kiállított munka ára egy korona.

CSARNOK.

Roraté.

Irta: *Sztankay Géza.*

Roraté vagyon az ádventi hajnalokon.

Roraté!

Majd parancsolólag hatja meg a hívők lelkeit, ellenállhatlan belső erővel, földöntúli hatalommal rendelkezvén: imádkozzatok!

Majd lágyan, finoman, esdeklőn szól a lelkekhez, vonva-húzza azokat csöndes, ellágyító behézléssel, hogy könye fakad a szemnek, s nyugodt boldogságú zsongás terjed el a kebelben...

De mindenekelőtt téli idő szükségeltetik mind-ezekhez, roppanó hóval, finom köddel és lassú zenéjű hóhullongással és csak diszkrét erejű harangszóval, mely egybeolvasztja az embert a sima fehérséggel, a

lány köddel, az embertestvérekkel, a kik óvatosan bár, de sietve igyekeznek a bizonytalan világosságban, — mindazzal, a mi körülveszi és csöndes zsongásba meríti a lelket.

E reggelen megyek gyöngé, határozatlan vágyakozással a szerető havon; visz és elfoglal a bizonytalan boldogság ringatása.

Ím' megszólal a harang parancsolóan: Bam, bum-bamm! És megrezzen a lélek.

A harangszó ezután átsimul kedvesebb szólamba: Bim-bim-bimm!...

Köd érinti a földet és vigyázva kell járni a komisz kövezeten. Katiczabogárnak fényét csodálom a hidegben, midőn észben veszem, hogy lámpás himbál a távolban, majd közelebb s távolabb ismét egy-több s nyomokban hajladozó szürke alakok körvonalaí ódöngenek. Ráemlékszem a reggel amaz öreg asszonyaira, azon nevezetes gyertyalámpással és koczkás nagykendővel melyek hagyományos czélokot szolgálnak. Erre jóindulatú mosoly kél ajkamon, miképen az ilyes ismeretek földkezésénél.

Jönnek sokan is. Csupa öreg nép.

Hidegség borzongat a suttogó hópelyhektől.

Megint csak öregek közelednek. Férfiak is.

Újból szól a harang és csoszognak szaporán a lépések a síkos járón. A templomajtó nyílásából gyertyafény világít ki és orgonaszó is hallik.

Meghatódott lélekkel tépelődöm: mért éppen e reggelen járuljak a tiszta oltár elé?...

És mért épp reggelen? Holott oly rég nem valék e helyben?

Egyre muzsikálnak a hópelyhek, akkordokkal szal-long a jegőcz, és a lélek sajátos zsongásában megérti e muzsikák meséjét: egyszerű emberekről, szép királykisasszonyokról és a jóról, valamiképen a gonoszról...

A kedves fehér tél hullámai kelnek életre a légben. Köhécselő öregek lógtatják lámpásaikat a közelségben. A templomajtót strázsálok s kevéssé izgatott vagyok.

Vajjon lesz-e ott fiatal is, bévül ez ajtón? A bejáróban teljes lesz nyugalom. Ez az áhítattal teljes levegőjétől. Csöndesen nyitok be s mégis végiglibegnek a gyertyák, bárha elvétve akad csak néhány. Miközben csoszogástól kisérvé, nyilnak az ajtók, behúzódik a ködös hívség, és glóriás kört von ez a gyertyalángok közé, majd meg emez az emberek feje fölé is.

Óh! Micsoda kedves rejtelem honol idebenn. Sötét sarokból látom gyöngé konturjait a hajladozó fejeknek. Néha odacsapja valaki a külső kapút, mert félteni kell most ezt a helyet a világosságtól. Minek látna meg egymást a kíváncsi ember? Így érzi a sejtelmességben azt, miből nem láthat semmit; a mit feltogni nem képes; a minek hitéből durva komikummal rántja ki a fényözönnel besugárzott papíraranyozású fa-szobor.

Most érzi a végtelenség hangját belsejében, a végtelenség igazát, a mely eloszolva atómokban, össze-ömölve mindenben, úszik, libeg, hullámszik, suttog, él és nesztelen telíti meg a lelket.

Jövel sötétség!...

És benne a finom csengettyűhang, némi kopogás és énektől kísért orgonaszó.

Mélyre húzzák arcukat a kendőben az öregecskék. Meghajtják fejüket: csak ne lássanak semmit, semmit. Csak hallanak valamelyes átható hangot és — illatos minden — és érzik végtelenül — a végtelenséget.

Óh! Most mélyről jó a sóhajts és egybefoly az ima szava, érzem és gondolat.

Lassú kedvességgel hullámszik az ének és megindítja a lelkeket.

Lehajtom fejemet a gyertyával pöcsélt, szű rága padra és könyezek. Édes fájdalom járja át keblemet, és átkarolom az embertestvéreket, mindent, mi itt él e helyen, és érzem, hogy ez emberek is ugyanígy kell, hogy tegyenek.

Ezért jöttünk e reggelen e helyre?...

Karácsonyi éneken felel reá fölül a kórus, és csöndes zümmögéssel olvad bele e tenyérsí helyen csupán érezhető hatalmasságba az emberek sóhaja.

Karácsony boldogságára készülnek a lelkek.

Lassú áram zörrenti meg a szentképre aggatott olvasószemeket.

Birtokába veszen a csöndes magasztosultság.

Oly jók vagyunk most mind egymáshoz!

*

Roráté vagyon az adventi hajlon.

Még egyre jönnek az öregecskék alázatos tartással.

Beülnek a mállófélben lévő padba és ezúttal jól megnézegetik egymást, mert hogy valaki nyitva felejtette az ajtót és bántó, zavaró fényesség terül el a padok felett.

Mégis e miatt azonban zúgolódva fordulnak hátra:

— Valaki nyitva hagyta. Mi mind be szoktuk zárni.

Vajh ki lehet?...

Ők mind bezárják. Ők ügyelnek. Már mint Ők.

Az a valaki — ámbár igyekezetes óvatossággal — mégis kopogva jó. Ő magossarkú cipellőt visel, prém-galléri kabátkát és toronyalakú frizurát.

Az öregecskék nézik, egyre nézik; az a fiatalka is, a ki közbülső ül, a kinek szintűgy kalap van a fején, mint az új jövevénynek, csak régiebb divatú.

Gyöngé szupogás támad:

Nini a Kláris!...

Megrovó hangok illannak az áhítatos levegőben.

Ej! ej! És idejön. Ide mer jönni.

Csakugyan odajön épp ezen öregecskéhez és ők nem adnak neki helyet, mivel akkorra már mind az olvasóba vannak merülve és annak szemét forgatva, gyors ajakpergéssel susogják:

Van hely. De ennek nincs. Nem. Ennek nincs...

A Kláris pedig lehajtott fővel megy tovább, hogy a kövezetre térdeljen. Ő érezi, miért nincs hely a félüres padban.

Oly szép ovális arca, bár kevéssé sápadt, dús, fekete a haja. Oly tiszta a tekintete, az énekszóra úgy önti ki bűnbánó, esedező, imádkozó és szerető lelkét tekintetében.

Ennek nincs hely.

Az öregecskék összenéznek, a közbülső ülő fiatalka reáint fejével a térdeplőre s jöllehet az öregek szorgosan imádkoznak, azonban erre már rábólintnak a fejökkel.

Ennek nincs hely.

Úgy pediglen emez, ki az öregek között ül és valamelyikök leányzója, hasonlóan nem kapott itt helyet néhány esztendeje. Úgy hírtelt, hogy eltávozván e kis városból, tánczolt és énekelt pénzes uraknak. Talán egyéb is volt. Most már itt a fapadokban is énekel néha-néha, a jámbor öregecskék szomszédjában. Ő zengerájban vala és sok rosszat fecsegték személyéről, — de most ő már a jók között vagyon. Ezt is azonban csak azért, mivel igen sok nénikéje vagyon s az apja igen kitűnő szabómester.

Az apja. Ő kecske.

A lánya tehát most azt suttogja a templomban: Ennek nincs hely. Nekie magának már van az öregecskék között. Mert az öregecskéknél elveik vannak. Óh igen: elveik!

Klárának nincs itt senkije. És mindtöbben figyelnek reá és bólintgatnak ama hátsó pad felé, a honnan a kecske fiatalka leánya visszabólint.

Klárás nem pirul bele, mert az ő lelke most más helyeken jár. Ő fohászokodik.

Valaki becsapja a kapút és visszatér a rejtő, boldogító sötétség.

Ah! Már késő. Késő. Félteni kell most ezt a helyet a világosságtól.

Óh! Minek is látta meg egymást a kíváncsi ember! Minek is!

Nem tud erre megfelelni az a pöttöm kis ember sem, a ki nemrég egy öreg asszonynyal jött a padok elé és fene nagy kapcsos könyvre hajolva, járhatja gyorsan ajkait mindentéle grimaszokkal. Ezt nyilván az öreg asszonytól tanulta.

Ez helyesen van.

A kecske szöszeke leánya előrehajolva, mustrálja a setétség daczára Klárát, és bennem fölmerül a kérdés: vajjon ugyanaz hozta-e ide a Klárát, a mi engem?.. Ha tudnak azon bizonyos öregek énrólam...

Az oltártól mondják nekünk: Helyes, bölcs és buzgó dolog az Úr imádása

Imádjuk az Urat!

Klárás imádjá, szereti, mert — hátha, de bizonyosan azért jött, hogy megtisztulni akar — és ki tudja, talán éppen most már tiszta is és jó.

De hát... Az öregecskék még jobban bólogatnak; már egész zúgás lesz a suttogásukból.

De hát... Vajjon azért jött-e Kláris, a miért én gondolom. Ennek nincs hely, tehát... s éppen ezért: vajjon el fog-e jönni máskor is a tiszta oltár elé?...

Óh! Helyes, bölcs és buzgó dolog az Úr imádása!

De hát... A pap már elbocsát bennünket: Menjetez és legyetek jobbak, mint voltatok.

Klárát menetlően végignézegeti a kecskének szöszeke leánya. Ő lesütött fővel megy, ámbátor nem pirul, ellenben boldogság vagyon szemében, könnyebbülés lépéseiben.

A nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozzuk, hogy

Stanczel Béla úr

halála következtében, az ügynökség további vezetésével

HOLÉNIA BÉLA URAT

EPERJES (takarékpénztári épület) biztuk meg.

Kassa, 1901. december hó.

Az Első Magyar Ált. Biztosító-társaság
főügynöksége.

Szuchy-kávéház
Eperjes, Árok-utca 37. sz.

Mélyen tisztelt vendégeimnek és jóbarátainknak — számos és szerencsés

boldog újévet

kivánok! — Szives látogatásért eszedes

Szuchy Albert Béla,
kávész.

1032—1901. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a szepesváraljai kir. járásbírósnak 1901. é. Sp. 107/3. sz. végzése folytán Jávorszky Gyula ügyvéd által képviselt Rzuchovszky Marcell felperes részére **Berthóty Marcell** alperes ellen 2000 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1530 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak V. I., 462/2. sz. végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap- és felülfoglatatok követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Berthóton, végr. szenvedő lakásán leendő megtartása határidejéül **1902. évi január hó 3-ik napjának d. e. 9 órája** kitétik, a mikor a bíróság lefoglalt lovak, tehének, ökrök, életneműek s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogadják.

Felhívtnak mindazok, kik az elővezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

Eperjesen, 1901. évi december hó 18-ikán.

Spanyi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó

4568—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Goldberger Izsák, mint kk. Goldberger Gizella és Hermin gyámja, kassai lakos végrehajtónak **Neugröschl Gyula** kapronczai lakos végrehajtást szenvedő elleni 481 kor. 80 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék és az eperjesi kir. járásbírósnak területén lévő Siroka községben fekvő, a sírokai 210. sz. tkvben A. I. 2. sorsz. alatt foglalt B. 3. sorsz. alatt Neugröschl Gyula nevében álló 93/a. hr., 116. öi sz. házra (korsma) az 1200 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1902. évi márczius hó 6-ik napjának d. e. 10 órájkor** Siroka községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fogadják.

Árverezni szándékozik tartozni bánatpénzül 120 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1901. évi december hó 11-ikén.

Urbán Gyula,
kir. tisztki bíró.

**Azonnal való szállításra keresünk
2000 köbméter kemény vagy lágy
TŰZIFÁT.**

Helytt Kropfacht értett ajánlatok az alanti címre intézendők:

A Hernádvölgyi Magyar Vasipar-részvénytársaság
vas- és aczélgyára Kropfachon.

Kitüntetve az 1900. évi párisi világiállításon aranyéremmel. (Hangszerekért legnagyobb.)
Hadsereg szállításért ezüst-éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros
a javított tárogató feltalálója,
Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám
saját házában (a kereskedelmi minisztérium mellett).

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára.

Hegedűk vonóval	3 főtől 15 frtig
Mesterhegedűk vonóval	15 főtől 300 frtig
Gordonkák vonóval	8 főtől 150 frtig
Nagybögők vonóval	28 főtől 100 frtig
Fuvolák	2 főtől 100 frtig
Szárnykürtök, trombita, helikon stb.	12 főtől feljebb
Czimbalmok	35 főtől 300 frtig
Rákóczi-tárogatók	30 főtől 60 frtig

Elpusztíthatlan kitűnő erős hangú **HARMONIKÁK** 3, 4, 5, 6, 8, 10 ftrtől 80 ftrtig.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Das seit 40 Jahren hier bestehendes
•• Glas-, Porzellan- und Luxuswaaren-Geschäft
nebst vollkommenen
•• Kücheneinrichtungs- und Kinderspielwaaren-Lager
ist täglich — aus freier Hand
zu verkaufen.
Näheres bei **Werther J.,** Eperjes.

Geschmackvolle, leicht ausführbare Toiletten, vornehmstes Modenblatt

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“.

Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährig: K. 3.— Mk. 2.50.

Gratisbeilagen:

„Wiener Kinder-Mode“

mit dem Beiblatt

„Für die Kinderstube“

Schnitte nach Mass.

Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl gratis gegen Ersatz der Expeditionsspesen unter Garantie für tadelloses Passen, wodurch die Anfertigung jedes Toilettestückes ermöglicht wird.

Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

PESTI HIRLAP

1902-vel 24-ik évfolyamába lép. Tehát már negyedszázad óta szolgálja a magyar olvasóközönség érdekeit.
kormánytól és pártoktól független, szabadelvű és demokratikus újság.
a két nemesi értelmű szabadlevél alkotásainak kiküldésében jelentékeny részt írhat a maga sikerei közé.
mindig a legelőkelőbb szabadlevél publicistákat látta — pártkülönbség nélkül — munkatársai sorában.
a szépirodalom legelső munkáit számíthatja mindig regény- és tárczák közt: azok közt tartoznak ma is **Jókai Mór** és **Mikszáth Kálmán**.
megalapított és fenntart igen népszerűvé vált rovatokat, a legnagyobb terjedelemben.
egyik legkeresettebb napi olvasmánya az **Esti levél**, melyben a legszellemezőbb magyar író, **Fóth Béla**, szól az aktuális eseményekhez.
minden nevezetesebb képviselőházi ülésről élénken megírta a közéletet is közöl „A t. Ház” cím alatt.
mindennap közöl szerkesztői üzeneteket, bő Vegyes rovat és hetenkint **Sakk** rovatot.
színházi, sport, tőzsdei rovat a legnagyobb és a legváltozatosabb.
eredeti tárczán kívül mindennap közöl külföldi íróktól is egy-egy rajtot vagy elbeszélést.
külön kedvezményeket is nyújt. Havonként napi följegyzésekre alkalmas **jegyzék-naplót** küld előfizetőinek.
előfizetői évenként egyszer nagy, díszes kiállítás **naptárt** kapnak teljesen díjtalannal.
előfizetői a **Divat-Salon** című pompás divatújságra előnyös árban fizethetnek elő.
legnagyobb terjedelemben jelenik meg a napilapok közt: hétköznap 20—28, vasárnap 32—48 oldalon.

A lap előfizetési ára egész évre **28 korona**, félévre **14 korona**, negyedévre **7 korona**, egy hóra **2 korona 40 fillér**. A **Divat-Salon**nal együtt negyedévre **9 korona**.
Mutatványszámokat öt napig küld a kiadóhivatal, Budapest, V., Váci kör-út 78. sz., hova az előfizetési pénzek küldendők.

Köhögést megszüntet
a jának bizonyult és finom ízű
KAISER-féle
MELLICZUKORKA.

Legbiztosabb siker-**2740** közzeggyőzőleg hiteles-
ről tanúskodik **2740** sített bizonyítvány.

Egyedül álló bizonyíték, hogy biztos siker érhető el köhögéskor, rekedtségnél, hurutnál és elnyálkásodásnál.

Egy csomag **20 és 40 fillér**. — Kapható:

WIELAND ÉS SCHROEPFER
czukrászdájában EPERJESEN.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:
Zahler Mórnál Eperjesen.

Forrasztási célokra szükségünk van
évente körülbelül 15,000 métermázsza
quartz-homokra,
melyet a közeli vidékről óhajtanánk be-
szerezni. Ajánlatok - 1-2 kilogr.-os kéziminták kíséretében - alábbi hivatalhoz intézendők.

A Hernádvölgyi Magyar Vasipar-részvénytársaság
vas- és aczélgyára Krompachon.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR. PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezetőügynökség: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest-Udva.

RITKA ALKALOM

kiváló magyar műveknek rend-

kívül leszállított áron való beszerzésére!

RÁTH MÓR

köztudomás szerint több mint négy év-
tizeden át száz és száz oly művel gaz-
dagította irodalmunkat, melyekről a jó
őreg Toldy Ferencz irodalmi kéziköny-
vében azt írja, hogy azok

irodalomtörténetünk legfényesebb
lapjain vannak megörökítve!

A kiadót az aggkor árnyai nyugalomra
és arra intik, hogy kiadói tevékenységét
immár az elkerülhetlen aktuális és folytató-
lagos művekre szorítsa. Elhatározta tehát
kiadásai készleteinek tetemes és több-
nyire valóban elévülhetlen becsű részét
tetemesen leszállított áron ajánlani
fel a művelt könyvbarátoknak, kulturális,
nép- és más nyilvános könyvtáraknak,
 kaszinóknak, önképzőköröknek stb. Ezen
művek jegyzéke, mely a mai irodalmi túl-
produkczió és hajsza áramlatában is méltó
a könyvbarátok figyelmére, és mely szá-
mos, ünnepi ajándékokra alkalmas érté-
kes műveket - első kiadásokban és oly
fényes díszkötésekben, a minők a könyv-
piacra sohasem jutottak - is tartalmaz.

RÁTH MÓR, Budapest, Haas-palota.

komoly reflektánsoknak bérmentve ren-
delkezésére áll.

Ez alkalommal ajánlom a közönség
pártfogásába

könyvkereskedésemet

is, **1875-ben**, az abszolútizmus legsöté-
telyebb, tebb germanizáló éveiben
annyi veszély és üldözés között, mint ma-
gyar nyelvű, de világirodalmi üzletet ala-
pítottam. Ezen üzletem allandó szállítója
a nagy országos központi és számos vi-
dégi könyvtárnak és az ország minden
osztályú intelligenciájának **jóakarató-
val**, bizalmával, sőt barátságával foly-
ton dicsekedhetik.

Sok évi szívelyes viszony Páris, London,
Róma, Németország, úgy fővárosunk leg-
előkelőbb kiadóival, képessé teszi könyv-
kereskedésemet a mai nagy konkurrencziá-
val is megküzdeni, ide értve a bel- és kül-
földi antiquariásokat is, ilyképp jó lélek-
kel biztosíthatom a t. közönséget, hogy
minden irodalmi megbízás a legszolidab-
ban, legjutányosabban és a legszigorúbb
lelkiismeretességgel intéztetik el!

BERGER kávéházának

ujság- és
folyóirat-jegyzéke

* * * * EPERJESÉN.

Magyar lapok:

Budapesti Hirlap
Pesti Hirlap
Magyar Hirlap
Egyetértés
Hazánk
Egyenlőség
Magyarország
Magyar Szó
Pesti Napló
Budapesti Napló
Jogtudományi Közlöny
Eperjesi Lapok
Felsővidék
Sárosvármegye Hivatalos Lapja
Felső-Sárosi Hirlap
Felsőmagyarország
Szepesi Hírnök (Zipser Bote)
Magyar Kereskedők Lapja
Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak
Egyletének Hivatalos Értesítője
Sport-Világ
Ország-Világ
Vasárnapi Ujság
Magyar Szalon
Új Idők
Borsszem Jankó
Kakas Márton
Bolond Istók
Magyar Genuusz
Magyar Figaro.

Német lapok:

Pester Lloyd
Neue Freie Presse
Verordnungsblatt f. d. k. k. Heer
Neues Pester Journal
Kaschauer Zeitung
Die Reichswehr
Armeebblatt P. v. Melingo
Danzers Arme-Zeitung
Fremdenblatt
Der Reisende Kaufmann
Merkur
Für Alle Welt
Ueber Land und Meer
Das Buch für Alle
Die Woche
Die Gartenlaube
Extrablatt Ill. Wiener
Das Interessante Blatt
Das Album, Leipzig
Moderne Kunst, Wien
Zur guten Stunde
Wiener Chic (női divatlap)
Jugend
Illustrierte Zeitung, Leipzig
Heitere Blätter
Von Fels zum Meer
Fliegende Blätter, München
Meggendorfer Humorist. Blätter
Simplizissimus
Wiener Caricaturen
Neues Wiener Witzblatt
Pschütt Caricaturen
Velhagen u. Klasings Monatschrift.

Francia lapok:

Le Figaro, Páris, napilap
Revue des Arts Decoratifs
Journal Amusant
L'Illustration, Páris
Le Rire
Figaro Illustré, Páris
" Salon.

Angol lap:

The Illustrated London News
The Studio.

Olasz lap:

L'Illustrazione Italiana.

Amerikai:

The free Eagle (Slebodni Orel).

Pallas Nagy Lexicon
Világtörténelem
Meyer: Conversations-Lexicon.